

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-25-1303 TAIS-25-15240(2)	DĖL DARBO KODEKSO 52 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-470(2)		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2025-11-12	<i>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</i>	☒ Nesvarstyta	☒ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje

SPRENDŽIAMA PROBLEMA
<p>Seimo narys A. Radvila ir kiti Seimo nariai (M. Petrauskaitė, A. Radvilavičius, T. Prajara, V. Turauskaitė, L. Šedvydis, J. Šukevičienė, I. Kižienė, V. Grubliauskas, I. Gelažnikienė, I. Baziulienė, A. Busila, S. Luščikas, J. Zailskienė) siūlo Darbo kodekse įtvirtinti, kad darbuotojas turi teisę atsijungti nuo skaitmeninių įrenginių ir būti darbdavio nepasiekiamais ne darbo metu (nuo 2025-12-01).</p> <p>Šiuolaikinės technologijos leidžia dirbti bet kuriuo metu ir bet kurioje vietoje. Pastebima, kad tokia praktika turi neigiamų padarinių, nes skatina prailginti darbo laiką bei panaikina ribas tarp darbo ir privataus gyvenimo, sukelia stresą. Projektu siekiama užtikrinti darbuotojų teisę į privatų gyvenimą, gerinti psichinę ir fizinę sveikatą, padėti išvengti galimų nesusipratimų ir ginčų, pagerinti darbuotojų darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą.</p>

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS
<p>Vyriausybės išvadoje siūloma iš esmės pritarti įstatymo projekto siekiui saugoti darbuotojų fizinę ir psichinę sveikatą bei gerovę, išliekant darbdavio nepasiekiamais ne darbo metu, išsaugant darbuotojų teisę į privatų gyvenimą ir išvengiant galimų ginčų, tačiau pasiūlyti Seimui projekto nesvarstyti, nes:</p> <p>1. Europos Komisija 2024 m. balandžio mėn. pradėjo konsultacijas su socialiniais partneriais (darbdavių ir darbuotojų organizacijomis) dėl galimo Europos Sąjungos lygmens reguliavimo, apimančio teisę atsijungti nuo skaitmeninių įrenginių ne darbo metu, ypač dirbant nuotoliniu būdu. 2025 m. liepos mėn. EK perėjo į antrąją konsultacijų fazę, kuri būtina prieš pateikiant teisėkūros pasiūlymą. Šiuo metu vyksta diskusijos, siekiant parengti bendrą poziciją ir galimą teisinį tekstą. Galutinis tekstas dar nėra paskelbtas, tačiau jau yra žinoma, kad jis galės apimti šiuos principus: 1) darbuotojo teisę atsijungti nuo skaitmeninių įrenginių ne darbo metu, ypač dirbant nuotoliniu būdu; 2) darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros apsaugą, siekiant sumažinti profesinio perdegimo ir streso riziką; 3) psichosocialinės rizikos prevenciją, įskaitant nuolatinio pasiekiamumo kultūros mažinimą; 4) lankstumą valstybėms narėms, leidžiant nacionaliniu lygmeniu pritaikyti direktyvos nuostatas pagal vietinę darbo teisę ir praktiką. Lietuva kartu su kitomis valstybėmis turės perkelti direktyvą į nacionalinę teisę, kai ji bus priimta. Todėl tikslinga palaukti EK sprendimo, kad nacionalinis reguliavimas neprieštarautų būsimai direktyvai.</p> <p>2. Trišalė taryba 2025-10-07 posėdyje sutarė atidėti nuomonės dėl šio projekto pateikimą Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui vėlesniam laikui, siekiant sulaukti EK konsultacijos dėl darbuotojų teisės atsijungti nuo skaitmeninių įrenginių ne darbo metu, ypač dirbant nuotoliniu būdu, rezultato.</p>

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS
Suderinta be pastabų su Valstybine darbo inspekcija, patikslinta pagal Teisingumo ministerijos pastabas. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų ir pasiūlymų neturi.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI
Nėra.

PAŽYMĄ PARENGĖ	Aušra Gratulevičienė Socialinės politikos grupė, vyresnioji patarėja
----------------	---